

**SUROWCE MINERALNE
I ICH ZNACZENIE DLA
GOSPODARKI**

**BLANDYNA
ZAJDLER**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej kl. VII

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Miterka
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Surowce mineralne i ich znaczenie dla gospodarki

Cele ogólne

- Pokazanie roli surowców w gospodarce Polski.
- Dyskusja na temat: *Wydobywać czy sprowadzać surowce mineralne?*

Cele szczegółowe

O. wymienia surowce mineralne Polski, wskazuje na mapie rozmieszczenie surowców mineralnych;

- omawia konsekwencje nieprzemysłanej eksploatacji surowców mineralnych;
- wyjaśnia wpływ zróżnicowanej budowy geologicznej na zasoby surowców mineralnych w Polsce.

Metody/Techniki/Formy pracy

Lekcja ćwiczeniowa, praca w grupie i z mapą, dyskusja, metaplan.

Środki dydaktyczne

E-podręcznik, atlas geograficzny, dostęp do Internetu, aby odszukać odpowiedni film na serwisie YouTube.

Opis przebiegu lekcji

1. Faza wstępna:

N. omawia z uczniami zasady pracy na lekcji, następnie dokonuje podziału na pracę w trzech grupach tematycznych:

Grupa 1. Jak są rozmieszczone surowce w Polsce i jakie jest ich znaczenie gospodarcze?

Grupa 2. Czy powinniśmy wydobywać surowce? Uzasadnij swoją decyzję.

Grupa 3. Jakie są konsekwencje nieprzemysłanej eksploatacji surowców?

2. Faza wykonawcza

U. opracowują swoje plakaty przez 15 minut. Następnie przystępują do prezentacji plakatów i dyskutują w obrębie przydzielonych tematów.

N. prosi o zapisanie wniosku dotyczącego działań zapobiegających nieprzemysłanej eksploatacji surowców i degradacji środowiska naturalnego.

N. prosi uczniów o zaproponowanie klasyfikacji surowców mineralnych występujących w Polsce.

U. dokonują podziału surowców, biorąc pod uwagę ich zastosowanie, np. na energetyczne, chemiczne, metale, niemetale itp.

3. Faza podsumowująca

N. prosi uczniów o szybkie odpowiedzi na następujące pytania:

Wymień nazwę jednej wyżyny, gdzie wydobywa się węgiel kamienny (Śląska, Lubelska)

Gdzie znajduje się największa dziura po wydobyciu węgla brunatnego? (w Bełchatowie)

Jak został zagospodarowany teren wokół kopalni odkrywkowej Bełchatów?

Jak dzielimy surowce mineralne? Można podzielić je na... (energetyczne, metale, niemetale).

Czy znacie inne surowce, które mają zastosowanie w budownictwie, a występują w Polsce?

Komentarz metodyczny

Korzystając z mapy gospodarczej i hipsometrycznej, nauczyciel wskazuje rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski oraz omawia ich znaczenie gospodarcze. Wskazuje na proces wyczerpywania się zasobów surowców mineralnych, sygnalizując jednocześnie istotność współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Polski w zakresie właściwego/przemysłanego gospodarowania zasobami przyrody. Uczeń przewiduje konsekwencje nieprzemysłanej eksploatacji surowców (smog, tąpnięcia, wybuch metanu itp.).

Ważne

Nauczyciel rozdaje przygotowane wcześniej pytania do metaplanu, dzieli klasę na zespoły zadaniowe. Zadaje pytanie nr 1 dla zespołu uczniów słabych, którzy korzystają z mapy rozmieszczenia surowców i na tej podstawie przygotowują odpowiedzi.

Uczniowie ze SPE wykonują zadanie pierwsze. Mają wcześniej przygotowaną kartę pracy z mapą konturową i podziałem politycznym. Uczniowie pracujący szybko otrzymują zadanie nr 3.

Uczniowie ze SPE pracując w grupach, realizują wymagania zgodnie z Pp.:
Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.

Korzystanie z map.

Kompetencje

Matematyczne i z zakresu nauk przyrodniczych oraz przedsiębiorczości, a także społeczne, językowe, cyfrowe.